

at jeg allerede tidligere har haft Leilighed til at udtale mig om, at et saadant Forlangende vilde komme. Da Finantslovsforslaget var til første Behandling her i denne Sal, greb jeg Leiligheden til at udtale, at vel vare Fordringerne iaar paa § 26 til Krigsministeriet mindre, end de pleiede at være, men man maatte ikke for tidlig glæde sig over denne mindre Fordring, idet jeg i Løbet af Sessionen vilde se mig nødsaget til at fremkomme med Begjæringer — og det endog meget betydelige Begjæringer — til Forskjælse af Hærens Feltartillerimateriel. Det er derhos senere saavel skriftlig som mundtlig blevet udtalt for Finantsudvalget, at saadanne Fordringer vilde fremkomme, saa snart de foreløbige Undersøgelser vare afsluttede. Nu kommer det Spørgsmaal, om disse foreløbige Undersøgelser ere begyndte i rette Tid, og om de ere fremsførte med fornøden Kraft. Den ærede Ordfører udtalte — hvad jeg allerede har haft Leilighed til at nævne — at Spørgsmaalet blev reist allerede umiddelbart efter den fransktydske Krig, og der er hængaaet flere Aar siden den Tid, hvorfor har man saa ikke allerede tidligere søgt at komme til Løsning af dette Spørgsmaal? Der maa jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at Bevillingen til at foretage de fornødne Prøver og Forsøg først blev givet paa Finantsloven for ifjor, og at de altsaa ikke kunde være anstillede tidligere end fra det Øjeblik af, da man fik Prøvematerialet tilstede her i Danmark. Fra dette Øjeblik af, da dette Materiel er kommet tilstede, ere Prøver og Forsøg drevne med al mulig Kraft og med al mulig Samvittighedsfuldhed. Der var ved Artilleriet ingen Tvivl tilstede om, at Bagladeskystet i det Hele taget stod langt over Forladeskystet, og særlig var det klart for de Mænd, som havde med den nærmere Undersøgelse at gjøre, lige fra det Øjeblik af, da de fik de nye Prøvekanoner, at disse stode høit over enhver tidligere Konstruktion. Naar man besuagtet havde Betænelighed ved strax at udtale sig saa billigende om dette Skjts, at Krigsbestyrelsen derpaa kunde begrunde en Genvendelse til Rigsdagen, da var Grunden dertil en dobbelt. Den ene var den, at man ikke vilde udtale sig efter de første foreløbige Indtryk af de Prøver og Forsøg, som vare anstillede paa andre Steder, men først vilde gjøre det, efter at man selv havde foretaget de nødvendige og nøjagtige Undersøgelser. Dertil kom en Frygt, der var tilstede hos flere Artilleriofficerer for, at vort Mandskabs korte Uddannelses- og Tjenestetid, der bliver andre Hæres Artillerister til Del — skulde lægge nogen Hindring i Veien for Bagladeskystets tilfredsstillende Betjening. Naar man nærede en saadan Frygt, saa laa det nær at reise det Spørgsmaal, om det ikke var muligt at konstruere en Forladekanon, som besidder Egenskaber, der sætte den i Stand til tilnærmelsesvis at maale sig med Bagladekanonen. Det

er disse Forsøg, som man har fortsat, om end maasse med en for vidt dreven Bedholdenhed. Man havde alt tidligere anskaffet sig en Støbe-staalskanon fra Næs Ternværk i Norge, som allerede for 4 Aar siden havde gjort Tilbud om Levering af en saadan Kanon; men Forsøgene viste, at man paa dette Værk ikke havde naaet saa vidt med Hensyn til Staaftabrikationen, at man vilde være i Stand til at levere en Kanon, der kunde maale sig med den Prøvekanon, man havde faaet andet Steds fra. Man havde desuden skaffet sig en Forladekanon fra et andet Værk; og denne gav ret tilfredsstillende Resultater, men dog ingenlunde Resultater, som kunde jvnføres med Bagladevaabenets. Men heril kommer endnu, at de Prøvepiecer af Bagladesystemet, som man har faaet, ere et samlet Hele. Der er Alt, hvad der hører til, medens der ikke fulgte Noget med den anden omtalte Prøvekanon. Man fik kun selve Kanonen, men ingen Affutage, og uagtet man har forsøgt paa at faa en saadan Affutage tilveiebragt, saa er dette dog ikke lykkedes. Derfor man altsaa havde besluttet sig til Anskaffelsen af denne Kanon — hvad man jo af andre Aarsager ikke kunde gjøre — saa vilde man være henvist til at foretage nye Forsøg med Konstruktionen af en ny Lavet til den, og dernæst stod det jo aldeles usikkert, om man overhovedet vilde være i Stand til at forskaffe sig denne Lavet. Disse Betæneligheder og Vanskeligheder — som jo ganske vist have deres Betydning — svandt imidlertid ganske bort ved Resultatet af de sammenlignende Forsøg, som bleve foretagne mellem denne Forladekanon og Prøve-Bagladekanonen. Nu er det ganske vist, at jeg, som ikke personlig havde nogen Tvivl om Bagladekanonens Fortrin, og som i denne min Anskuelse blev støttet af et overveieende Flerstal af de Udtalelser, som ere komne mig tilhænde, kunde have grebet tidligere ind. Jeg kunde have sagt til Artilleriet: Sagen staaer klart for mig, lad mig faae en Udtalelse fra Artilleriet, thi jeg vil fremkomme med mit Forlangende for Rigsdagen i betimelig Tid. Men jeg vilde ikke gaa dertil, fordi jeg vilde have, at det skulde ligge aldeles klart for den bevilgende Myndighed, at man ikke paa nogen Maade havde søgt at udvøe et Tryk i Fævor af den Kanon, hvorom der her er Spørgsmaal, men at man vilde lade Undersøgelserne gennemføres med den yderste Nøjagtighed. Dette er Grunden til, at Begjæringen først er kommen frem nu; men jeg tror ikke, at man kan sige, at den har overrasket dette Thing ved sin Fremkomst, thi Sagen har været bebudet allerede for Maaneder siden. Denne Kanon har aldeles overveieende Fortrin for den Kanon, som nu findes i det danske Feltartilleri, baade med Hensyn til Rækkevne, Stundvide og raserende Bane, men navnlig med Hensyn til den ødelæggende Virkning, som Sprængprojektillet udøver paa en meget lang Afstand. Det er saaledes klart, at